

**AIK BANKA A.D. NIŠ
IZVRŠNI ODBOR**

Beograd, 25.05.2015.godine

AIK BANKA AD NIŠ
KABINET IZVRŠNOG ODBORA
BULEVAR MIHAJLA PUPINA 115D BEOGRAD
22/21 datum 25.05.2015.

U skladu sa svojim ovlašćenjima i Statutom Aik Banke a.d. Niš, Izvršni odbor Aik Banke a.d. Niš, (u daljem tekstu Banka) na osnovu člana 28. Statuta Banke donosi dana 25.05.2015. godine sledeću

O D L U K U

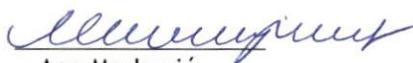
1. Usvaja se dokument Objavljivanje podataka i informacija Banke na dan 31.12.2014. godine u svemu prema tekstu koji čini sastavni deo odluke i dat je u prilogu.
2. Za realizaciju ove Odluke nadležan je Sektor kontrole rizika.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.
4. Obrazloženje ove Odluke daje se u prilogu i čini sastavni deo nje.

AIK BANKA AD NIŠ

IZVRŠNI ODBOR

Jelena Galić
Predsednik Izvršnog odbora

Ana Marković
Član Izvršnog odbora

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA BANKE NA DAN 31.12.2014. GODINE

(u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o objavljivanju podataka i informacija banke,
Službeni glasnik RS br. 125/2014 i br. 4/2015)

Niš, maj 2015. godine
AIK Banka A.D. Niš

www.aikbanka.rs

Sadržaj

1.	Uvodne napomene	3
2.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima	3
2.1.	Strategija upravljanja rizicima.....	3
2.2.	Politike za upravljanje rizicima.....	6
2.2.1.	Politika za upravljanje kreditnim rizikom.....	7
2.2.2.	Politika za upravljanje rizikom likvidnosti	8
2.2.3.	Politika za upravljanje tržišnim rizicima	9
2.2.4.	Politika za upravljanje kamatnim rizikom	10
2.2.5.	Politika upravljanja operativnim rizikom	11
2.2.6.	Politika za upravljanje rizikom ulaganja	12
2.2.7.	Politika za upravljanje rizikom zemlje	12
2.3.	Način organizovanja procesa upravljanja rizicima	13
3.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapital Banke	15
3.1.	Podaci o kapitalnoj poziciji Banke sa stanjem na dan 31.12.2014. godine (PI-KAP)	15
3.2.	Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke (PI-FIKAP)	17
3.3.	Podaci o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama iz obrasca PI-KAP (PI-UPK)	19
4.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na adekvatnost kapitala Banke	22
4.1.	Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (PI-AKB)	22
5.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke	24
6.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti Banke rizicima i pristupe za merenje odnosno procenu rizika	25
6.1.	Kreditni rizik	25
6.1.1.	Obezvredjenje bilansne aktive i utvrđivanje verovatnog gubitka po vanbilansnim stawkama - definicije pojmove	25
6.1.2.	Opis pristupa i metoda koji se koriste za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama	26
6.1.3.	Ukupan iznos izloženosti Banke	27
6.1.4.	Geografska raspodela izloženosti	28
6.1.5.	Raspodela izloženosti Banke prema sektorima	29
6.1.6.	Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću	31
6.1.7.	Promene na ispravkama vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama	31
6.1.8.	Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije (po Odluci NBS o klasifikaciji) ...	31
6.1.9.	Kreditni rejtinzi	32
6.1.10.	Tehnike ublažavanja kreditnog rizika	33
6.2.	Rizik druge ugovorne strane (counterparty risk)	34
6.3.	Kamatni rizik	34
6.4.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi	35

1. Uvodne napomene

U skladu sa odredbama Zakona o bankama i odredbama Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke, AIK BANKA a.d. Niš (u daljem tekstu: Banke) sastavlja i objavljuje izveštaj o Objavljivanju podataka i informacija Banke sa stanjem na dan 31.12.2014. godine. Ovaj Izveštaj sadrži sve regulatorno propisane podatke i informacije za period poslovanja od 01.01.2014. do 31.12.2014.godine.

Izveštaj se objavljuje na internet adresi Banke (www.aikbanka.rs).

Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d. Niš (u daljem tekstu: Banka) osnovana je Ugovorom o osnivanju 10. avgusta 1993. godine. Svoje poslovanje i organizaciju Banka je uskladila sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama 1995. godine i kod Privrednog suda u Nišu upisana je kao akcionarsko društvo rešenjem Fi 1291/95 od 22. juna 1995. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Banke na dan 31.12.2014. godine ima akcionar Sunoko d.o.o. Novi Sad (49,35%).

Poslovno ime Banke je:

Agroindustrijsko komercijalna banka AIK Banka a.d. Niš

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836, a matični broj Banke je 06876366.

Sedište Banke je u Nišu, ulica Nikole Pašića 42.

Svoje poslovanje Banka obavlja preko Centrale u Nišu i filijala u Nišu, Beogradu, Novom Sadu, Kragujevcu, Kruševcu, Leskovcu, Jagodini, Zaječaru, Kraljevu, Čačku, Užicu, Novom Pazaru, Pančevu, Požarevcu, Šapcu, Valjevu, Zrenjaninu, Vrbasu, Somboru i Subotici, što je ukupno: 1 centrala, 20 filijala, 36 ekspozitura i 1 šalter.

Na dan 31.12.2014. godine, Banka je imala 635 zaposlenih radnika.

2. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima

2.1. Strategija upravljanja rizicima

Rizik je sastavni deo bankarskog poslovanja i nemoguće ga je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnike kapitala tj. akcionare, kreditore, deponente i regulatora.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integriran u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

Sistem upravljanja rizicima je definisan sledećim aktima Banke:

- Strategijom upravljanja rizicima;
- Strategijom i Planom upravljanja kapitalom;
- Politikama za upravljanje pojedinačnim rizicima;

- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Metodologijama za upravljanje pojedinačnim rizicima i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija upravljanja rizicima AIK Banke a.d. Niš utvrđuje ciljeve Banke u upravljanju rizicima na dugoročnoj osnovi i određuje odnos Banke prema rizicima kojima je ona u svom poslovanju izložena ili može biti izložena, uključujući i rizike koji proizilaze iz makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje. Ovim dokumentom je određen odnos Banke prema rizicima kojima je izložena ili može biti izložena (apetiti za rizike) kao i polazne osnove za identifikaciju, upravljanje, praćenje i kontrolu rizika koji proizilaze iz poslovanja Banke. Strategija uvažava specifičnosti same Banke, poslovног i makroekonomskog okruženja u kome posluje, uzimajući u obzir faze privrednog ciklusa.

Strategija za upravljanje rizicima sadrži:

- Pregled i definicije svih rizika kojima je Banka u svom poslovanju izložena ili može biti izložena;
- Dugoročne ciljeve u upravljanju rizicima utvrđene Poslovnom politikom i Strategijom Banke, kao i sklonost ka rizicima koja je određena u skladu sa tim ciljevima;
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Banke;
- Osnovna načela sistema unutrašnjih kontrola Banke za upravljanje rizicima;
- Organizaciju procesa upravljanja rizicima i
- Obavezu redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o izloženosti Banke rizicima.

Dugoročno Banka mora održavati rizike u propisanim granicama (svaki pojedinačno maksimalno do nivoa propisanog Odlukom Narodne banke Srbije ili limita definisanog internim aktima Banke).

Praćenje i kontrola rizika je zasnovana na kontinuiranom praćenju uspostavljenog sistema limita na nivou Banke. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati.

Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika.

Strategija upravljanja rizicima se primenjuje na nivou Banke. Dokument se periodično razmatra i po potrebi revidira, a najmanje u slučaju izmene regulatornih zahteva, značajnijih izmena Poslovne politike i Strategije tj. strateškog plana Banke, Strategije upravljanja kapitalom ili makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje.

Osnovna načela preuzimanja rizika, koje je Banka definisala u okviru Strategije upravljanja rizicima su:

- utvrđivanje jasnih pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, sa pratećim politikama i procedurama za upravljanje svakom pojedinom vrstom rizika sa jasno definisanim ciljevima delovanja na nivou Banke;
- donošenje poslovnih odluka na temeljima kvalitativnih i/ili kvantitativnih analiza parametara rizika, a radi blagovremenog uočavanja promena u rizičnom profilu Banke;
- prikupljanje potpunih, pravovremenih i istinitih podataka važnih za upravljanje rizicima i obezbeđenje adekvatnih tehničko-informacionih resursa za čuvanje i obradu podataka;
- načelo opreznosti pri preuzimanju rizika, uz stalno praćenje, kontrolu izloženosti pojedinim vrstama rizika i poštovanje uspostavljenog sistema limita;
- korišćenje većeg broja metoda za identifikaciju i merenje rizika - prilikom upravljanja rizicima, Banka pored regulatorno propisanih okvira i pristupa za upravljanje rizicima primenjuje i interno definisane metode.

U okviru Strategije za upravljanje rizicima, Banka je identifikovala sledeće rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju:

1. Rizik likvidnosti - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

2. Kreditni rizik - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik uključuje i:

- **Rezidualni rizik** - koji predstavlja rizik da primenjene tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što se očekivalo, odnosno da njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Banka izložena;
- **Rizik smanjenja vrednosti potraživanja (dilution risk)** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;
- **Rizik izmirenja/isporuke** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu transakcija vezanih za dužničke ili vlasničke hartije od vrednosti (izuzev repo i reverse repo ugovora i ugovora o davanju i uzimanju u zajam hartija od vrednosti) kod kojih postoji neusklađenost između momenta isplate i isporuke, kao i po osnovu neizmirenih transakcija kao posledica neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na unapred ugovoren datum;
- **Rizik druge ugovorne strane** jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

3. Kamatni rizik - rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

4. Tržišni rizici - mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

5. Rizik izloženosti Banke tj. rizik koncentracije - rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru ili vrsti rizika, kao što su:

- velike izloženosti (izloženosti prema jednom licu ili prema grupi međusobno povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom);
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su: privredni sektori - grane, geografska područja, vrste proizvoda i aktivnosti i sl;
- instrumenti kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti, itd.

6. Rizici ulaganja Banke - obuhvataju rizike ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva.

7. Rizik zemlje - rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

8. Operativni rizik - rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke koji su posledica propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Pravni rizik podrazumeva mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke proisteklih iz sudske sporova po osnovu neispunjerenja ugovornih i zakonskih obaveza, kao i usled kazni i sankcija izrečenih od strane nadležnog regulatornog tela.

9. Rizik usklađenosti poslovanja - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja Banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

10. Reputacioni rizik - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

11. Strateški rizik - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Banka posluje ili izostanka odgovarajućih reakcija Banke na te promene.

Identifikovanim rizicima Banka upravlja kroz jasno definisan proces upravljanja rizicima koji uključuje redovno i pravovremeno identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, praćenje rizika, preduzimanje mera za ublažavanje i izveštavanje o rizicima.

2.2. Politike za upravljanje rizicima

Politike za upravljanje rizicima definišu način sprovođenja Strategije upravljanja rizicima u Banci. Ovim aktima se definišu:

- način organizovanja procesa upravljanja rizicima Banke i jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih u svim fazama tog procesa;
- metodologije koje Banka primenjuje za identifikovanje, merenje, odnosno procenu pojedinačnih vrsta rizika;
- mere za ublažavanje pojedinačnih rizika kao i pravila za primenu istih;
- način praćenja i kontrole pojedinačnih rizika i uspostavljanje sistema limita;
- način odlučivanja o poslovnim transakcijama koje dovode do prekoračenja uspostavljenih limita rizika, kao i izuzetnih okolnosti u kojima je njihovo odobravanje moguće;
- osnovni principi sistema unutrašnjih kontrola;
- okvir i učestalosti stres testova kao i postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova i
- izveštavanje o pojedinačnim vrstama rizika.

Sve politike u vezi sa upravljanjem rizicima usvojio je Upravni odbor Banke.

Na osnovu Strategije upravljanja rizicima i politika za upravljanje pojedinačnim rizicima, Izvršni odbor Banke usvaja i primenjuje procedure za upravljanje rizicima.

Dodatno, pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja rizicima.

Upravljanje rizicima u Banci je definisano sledećim politikama:

2.2.1. Politika za upravljanje kreditnim rizikom

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Proces upravljanja kreditnim rizikom uključuje: identifikovanje, merenje/procenu, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kreditnom riziku.

Identifikovanje kreditnog rizika je prvi i osnovni korak u upravljanju kreditnim rizikom s ciljem da se isti identificuje blagovremeno i formira na optimalnom nivou.

Identifikovanje kreditnog rizika započinje podnošenjem kreditnog zahteva.

Proces odobravanja plasmana u Banci se sastoji od nekoliko definisanih koraka koji se mogu razlikovati u zavisnosti od tipa klijenta, vrste, karakteristika i namene plasmana, instrumenata obezbeđenja plasmana. Ti koraci su:

- Priprema kreditnog predloga;
- Kreditna analiza;
- Procena rizika;
- Odobrenje, izrada i prikupljanje kreditne dokumentacije;
- Kontrola dokumentacije i prethodnih uslova;
- Realizacija.

Procena kreditnog rizika se vrši pri sagledavanju zahteva za određeni plasman, zahteva za izmenu uslova i rokova korišćenja i vraćanja određenog plasmana, kao i prilikom izrade redovnog godišnjeg izveštaja o poslovanju klijenta.

Prilikom odobravanja plasmana sagledava se i rizik koncentracije odnosno izloženost u odnosu na regulatorne i interne limite.

Merenje kreditnog rizika bazira se na osnovu analize pokazatelja finansijskog stanja dužnika za pravna lica odnosno stepena kreditne sposobnosti za fizička lica, urednosti dužnika u izmirivanju obaveza prema Banci, merenje uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika, kvalitativnih podataka prikupljenih o klijentu i kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Nivoi odlučivanja o odobravanju plasmana zavise od vrste klijenta i nivoa izloženosti. U zavisnosti od toga, odluku o odobravanju plasmana donosi Kreditni odbor filijale, Kreditni odbor za stanovništvo i MSP, Kreditni odbor za privredu i javni sektor i Kreditni odbor Izvršnog odbora.

U cilju ublažavanja kreditnog rizika, Banka primenjuje tehnike ublažavanja kreditnog rizika. Ublažavanje kreditnog rizika podrazumeva utvrđivanje mera i pravila za primenu tih mera, koje se odnose na preuzimanje, smanjenje, diversifikaciju, prenos i izbegavanje rizika.

U cilju ublažavanja kreditnog rizika, prilikom odobravanja plasmana ili u toku korišćenja odobrenog plasmana zahtevaju se određena sredstva obezbeđenja. Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta dužnika, vrstom i stepenom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i iznosom plasmana.

U cilju sprečavanja povećanja kreditnog rizika ustanovljen je proces monitoringa kojim se identificuju klijenti kod kojih je potencijalno moguće povećanje kreditnog rizika i za koje je potrebno definisati i preduzeti mere kako bi se sprečila migracija klijenata iz statusa neprometničnih klijenata u status klijenata pod intenzivnim praćenjem ili status problematičnih klijenata. Statusi klijenata se definišu na osnovu kombinacije osnovnih indikatora (dana kašnjenja, NBS klasifikacije, blokade računa itd.), finansijskih indikatora i stručnog mišljenja nadležnih tržišnih i službi upravljanja rizicima.

U cilju kontrole rizika koncentracije Banka je uspostavila limite izloženosti sa istim ili sličnim karakteristikama (pojedinačnom klijentu/grupi povezanih lica, sektorima, instrumentima kreditne zaštite itd.).

Sektor kontrole rizika mesečno prati kreditni portfolio po segmentima klijenata uključujući i procenat problematičnih plasmana (NPL) po svakom od segmenata. Služba kontrole kreditnog rizika utvrđuje promene u izloženosti, ispravci vrednosti, NBS rezervi. Sve značajnije promene se dodatno istražuju do nivoa plasmana koji su doveli do promene kao i razloga promene.

Proces izveštavanja o kreditnom riziku obuhvata dva segmenta:

- Interno izveštavanje u skladu sa Politikom i Procedurom za upravljanje kreditnim rizikom;
- Regulatorno izveštavanje prema Narodnoj banci Srbije u skladu sa regulativom koju propisuje Narodna banka Srbije.

Interni izveštavanje o kreditnom riziku obuhvata set izveštaja koje Sektori i Službe u čijoj je nadležnosti upravljanje rizicima dostavljaju Komitetu za rizike, Izvršnom odboru, Odboru za reviziju i Upravnom odboru Banke. Ovaj set izveštaja sadrži:

- Mesečno: pregled portfolia potraživanja koja se klasifikuju, pokrivenost potraživanja kolateralima, iznos i strukturu obračunate ispravke vrednosti i NBS rezerve po potraživanjima/dužnicima/segmentima portfolia, koncentraciju potraživanja po sektorima, granama i grupama delatnosti, po regionima, pružaocima kreditne zaštite, pregled iskorišćenosti internih limita prema bankama, itd.;
- Kvartalno (dodatao sadrži i): pregled izloženosti prema licima povezanim sa Bankom, pregled velikih izloženosti Banke, kretanje pokazatelja adekvatnosti kapitala, izveštaj o ukupnim kapitalnim zahtevima za kreditni rizik.

Banka Narodnoj banci Srbije tromesečno dostavlja izveštaje o iznosu obračunatog obezvređenja plasmana, rezerve za procenjene gubitke, klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki, izveštaje o kapitalnom zahtevu za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/isporuke prema standardizovanom pristupu, obrazac o velikim izloženostima banke prema limitima izloženosti (VI-LI), obrazac o velikim izloženostima prema grupi povezanih lica (VI-GPL).

2.2.2. Politika za upravljanje rizikom likvidnosti

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti sastoji se u tome da Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj omogućava da u svakom trenutku ispunjava svoje dospele obaveze (likvidnost) kao i da trajno ispunjava sve svoje obaveze, odnosno da eliminiše mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

U cilju identifikacije rizika likvidnosti, Banka redovno prati indikatore koji mogu da ukažu na povećanje rizika likvidnosti: stanja na dinarskom i deviznim računima, promene odnosa bilansnih pozicija, absolutne i prosečne visine depozita, planove priliva i odliva sredstava, promenu kvaliteta kreditnog portfolia, oscilacije i trend kretanja depozita najznačajnijih deponenata, vanbilansne pozicije radi utvrđivanja potencijalnih odliva sredstava kao i dnevne i mesečne izveštaje o pokazatelju likvidnosti i užem pokazatelju likvidnosti.

Merenje rizika likvidnosti podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti, indikatora likvidnosti i gap-a likvidnosti kao i praćenje odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

Strateške mere koje se sprovode u cilju ublažavanja rizika likvidnosti su:

- Diversifikacija izvora finansiranja - po vrsti, valuti, iznosu i ročnosti depozita;
- Posebno praćenje depozita stanovništva, kao najkvalitetnijeg izvora finansiranja;
- Držanje portfolia hartija od vrednosti kao rezerve likvidnosti - mogućnost zalaganja i/ili prodaje;

Izloženost riziku likvidnosti prati se na nivou regulatornih limita kao i interno propisanih limita. U cilju efikasne kontrole rizika likvidnosti Banka dnevno obračunava pokazatelje i indikatore likvidnosti i prati njihovo odstupanje od definisanih internih i regulatornih limita.

Proces izveštavanja o riziku likvidnosti obuhvata dva segmenta: interno izveštavanje i regulatorno izveštavanje prema Narodnoj banci Srbije.

Interno izveštavanje podrazumeva izradu sledećih izveštaja:

- Dnevni Izveštaj o pokazatelju likvidnosti, užem pokazatelju likvidnosti Banke i indikatorima likvidnosti;
- Nedeljni Izveštaj o najbitnijim elementima likvidnosti kao i o promenama u toku nedelje (indikatori likvidnosti, pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti, stanja žiro i deviznih računa, portfelja hartija od vrednosti, repo operacija, operacija na novčanom tržištu i ostale informacije značajne za likvidnost Banke);
- Mesečni Izveštaj obuhvata procenu i analizu izloženosti riziku likvidnosti (GAP likvidnosti), usklađenost sa internim i regulatornim limitima, rezultate kritičnog scenarija itd.

Regulatorno izveštavanje vrši se u skladu sa obrascima, rokovima i na način propisan od strane Narodne banke Srbije i uključuje Dnevni izveštaj o pokazatelju likvidnosti (Obrazac LIK) i Dnevni izveštaj o planiranim transakcijama i projekcijama likvidnih sredstava (Obrazac LIKPROJ).

2.2.3. Politika za upravljanje tržišnim rizicima

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti tržišnim rizicima u prihvatljivim okvirima za Banku uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu.

Banka je u toku 2014. godine bila izložena deviznom riziku, dok cenovnom riziku po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robnom riziku nije bila izložena. U 2014. Godini, Banka nije imala pozicije u Knjizi trgovanja niti pozicije u robi.

Proces upravljanja deviznim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o deviznom riziku.

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku utvrđivanjem otvorenih pozicija u pojedinačnim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje.

Merenje deviznog rizika obuhvata procenu izloženosti primenom regulatornih i interno definisanih metoda. Za potrebe merenja i procene deviznog rizika, Banka preduzima sledeće: obračunava pokazatelj deviznog rizika na kraju svakog radnog dana, održava nivo otvorene devizne pozicije u skladu sa interno odobrenim limitima, periodično analizira deviznu poziciju Banke i izračunava dobitke/gubitke definisane za svaku valutu u kojoj Banka posluje. Obračun dobitaka/gubitaka vrši se na „intraday“, dnevnom, nedeljnrom, mesečnom i godišnjem nivou i Banka posebno vodi računa da oni ostanu u okvirima interno definisanih „stop loss“ limita.

Pod ublažavanjem deviznog rizika podrazumeva se smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled promena valutnih kurseva. Banka sprovodi kontinuirano ublažavanje deviznog rizika kroz održavanje rizika u okviru internih i regulatornih limita.

Praćenje deviznog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti deviznom riziku. Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Banke deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku.

U cilju kontrole deviznog rizika, Banka strogo vodi računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, prati deviznu poziciju i odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

Proces izveštavanja o deviznom riziku obuhvata sistem internog i regulatornog izveštavanja.

Interni izveštavanje uključuje Dnevni Izveštaj o deviznom pokazatelju Banke, obračun dobitaka/gubitaka ostvarenih po osnovu otvorenih deviznih pozicija (dnevni, nedeljni, mesečni i godišnji), kao i proveru usklađenosti sa „stop loss“ limitima.

Regulatorno izveštavanje obuhvata set izveštaja koji se na propisanim obrascima, u propisanim rokovima i na propisan način dostavljaju Narodnoj banci Srbije i to:

- Dnevni Izveštaj o pokazatelju deviznog rizika (Obrazac DEV);
- Mesečni Izveštaj o dnevnom stanju knjige trgovanja banke i ukupnim poslovima banke (Obrazac DKT);
- Mesečni Izveštaj o elementima Knjige trgovanja (Obrazac EKT);
- Kvartalni izveštaj o kapitalnom zahtevu za devizni rizik (Obrazac KDR);

2.2.4. Politika za upravljanje kamatnim rizikom

Cilj upravljanja kamatnim rizikom je da Banka blagovremeno identificuje izloženosti kamatnom riziku kao i da ovaj rizik održava u okviru interni propisanih limita kako bi obezbedila očuvanje kapitala Banke i stabilnost kamatnog prihoda, uz minimiziranje negativnih efekata promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost kapitala i finansijski rezultat Banke.

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikovanje kamatnog rizika podrazumeva analizu stanja i promena bilansne aktive i pasive, kao i promena kamatnih stopa, za svaku značajniju valutu u kojoj Banka posluje, kao i faktora koji mogu uticati na izloženost kamatnom riziku. Identifikacija kamatnog rizika odnosi se, pre svega, na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke. Za ove potrebe Banka koristi GAP analizu (Metod modifikovanog trajanja), Racio analizu, BPV (Basis Point Value) metodologiju i stres testove.

Identifikovanje, merenje i upravljanje kamatnim rizikom Banka sprovodi na mesečnom nivou po svim značajnim valutama u bankarskoj knjizi.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke. Banka je definisala sledeće mere zaštite i minimiziranja izloženosti kamatnom riziku:

- promene varijabilnih kamatnih stopa u određenom periodu;
- predlaganje vrste kamatnih stopa za nove plasmane i depozite;
- predlaganje perioda vezivanja sredstava za određenu kamatnu stopu i dr.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku.

Banka upravlja kamatnim rizikom koristeći definisane limite i propisane mere zaštite od kamatnog rizika. Banka definiše limite izloženosti prema kamatnom riziku na bazi internog izveštaja o kamatnom GAP-u.

Izveštavanje o kamatnom riziku podrazumeva interno izveštavanje na mesečnom nivou koje sadrži sledeće podatke:

- Gap analizu kamatno osetljive aktive i pasive;
- Rezultate primenjene Metodologije modifikovanog trajanja po svakoj valuti i ukupno za sve valute zajedno i efekat na kapital i rezultat Banke pri standarnom šoku od 200BP;
- Rezultate primenjene BPV metodologije po svakoj valuti i ukupno za sve valute zajedno i efekat na rezultat Banke;
- Vrednosti definisanih racia;
- Rezultate primenjenih stres testova;
- Proveru usaglašenosti sa interno postavljenim limitima.

2.2.5. Politika upravljanja operativnim rizikom

Cilj upravljanja operativnim rizikom je identifikovanje događaja koji predstavljaju izvore operativnog rizika, njihova klasifikacija u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici, praćenje njihove učestalosti i značaja po definisanim linijama poslovanja kako bi se izbegli negativni uticaj na rezultat i kapital Banke.

Proces upravljanja operativnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o operativnom riziku.

Identifikacija operativnog rizika u Banci odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika kao i putem prikupljanja podataka o događajima operativnog rizika.

Događaje operativnog rizika Banka prati po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi sa privrednim društvima, bankarski poslovi sa fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Identifikovane događaje Banka klasificiše u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici: interne i eksterne prevare, propuste u odnosima sa zaposlenima i sistem bezbednosti na radnom mestu, propuste u odnosu sa klijentima, proizvodima i poslovnim postupcima, štete na materijalnoj imovini, prekidi u poslovanju i greške u sistemima Banke, propusti u izvršenju transakcija i isporuka i upravljanje procesima u Banci.

U cilju prikupljanja i evidencije identifikovanih događaja operativnih rizika Banka koristi EVOR (Evidencija događaja operativnog rizika) bazu događaja operativnih rizika.

Merenje uključuje procenu rizika, rane indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika. Banka meri/procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost (učestalost) nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat Banke, s posebnim osvrtom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se pretpostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika Banka naročito procenjuje da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, kao i da li i aktivnosti čije je obavljanje poverila trećim licima mogu uticati na nivo operativnih rizika.

Ublažavanje operativnog rizika se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikacije, merenja i procene rizika od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke;
- predlaganjem, od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke, mera kojima će se preventivno delovati, odnosno kontrolisati, smanjivati i otklanjati uzroke operativnog rizika;
- Planom za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i
- Planom oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa.

Interni izveštaj o operativnom riziku sadrži sledeće: analizu prikupljenih podataka o događajima operativnog rizika, podatke o aktivnostima i najvećim identifikovanim operativnim rizicima po organizacionim delovima, predloge i rokove za umanjenje/neutralisanje najvećih operativnih rizika i odgovorna lica/organizacione jedinice zadužene za preduzimanje predloženih mera. Interno izveštavanje se vrši na mesečnom nivou.

Dodatno, pored navedenih informacija o kojima se redovno izveštava, izveštaji po potrebi uključuju i rezultate procesa samoprocenjivanja.

Regulatorno izveštavanje o operativnom riziku uključuje kvartalni izveštaj o obračunatom kapitalnom zahtevu za operativni rizik (Obrazac OR).

2.2.6. Politika za upravljanje rizikom ulaganja

Cilj upravljanja rizicima ulaganja sastoji se u tome da Banka identificuje ukupni obim sopstvenih ulaganja u udelima i/ili akcijama drugih pravnih lica, kao i u sopstvena osnovna sredstva i da taj obim ulaganja Banka održava u propisanim granicama u odnosu na svoj kapital.

Rizik ulaganja se identificuje pri svakoj nameravanoj promeni visine ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, kao i pri svakoj promeni iznosa kapitala Banke, obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

U cilju praćenja rizika ulaganja, Banka prati usklađenosć sa regulatornim limitima koje je propisala Narodna banka Srbije, kao i internim limitima koje je usvojila Skupština Banke.

Ublažavanje rizika ulaganja se postiže praćenjem usklađenosć poslovanja Banke sa uspostavljenim limitima za upravljanje rizikom ulaganja i preduzimanjem adekvatnih mera u cilju svedenja istog u okvire definisanih limita.

Proces izveštavanja o riziku ulaganja na nivou Banke odvija se kroz sistem internog i regulatornog izveštavanja prema Narodnoj banci Srbije.

Interno izveštavanje uključuje pregled izloženosti riziku ulaganja dok regulatorno izveštavanje podrazumeva pregled ulaganja banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva banke (UB izveštaj) i Pregled ulaganja banke u lica u finansijskom sektoru (UFS).

2.2.7. Politika za upravljanje rizikom zemlje

Cilj upravljanja rizikom zemlje sastoji se u tome da Banka identificuje izloženost prema pojedinim dužnicima ili grupama povezanih dužnika koja su sa sedištem ili prebivalištem van Republike Srbije i da iznos tih izloženosti u svakom trenutku održava u okviru definisanih limita.

Identifikovanje rizika podrazumeva utvrđivanje svih vrsta događaja koji mogu dovesti do ispoljavanja uticaja rizika zemlje na poslovanje Banke. Rizik zemlje se identificuje prilikom uspostavljanja inicijalnog kontakta klijenta sa Bankom, u fazi formiranja dosijea klijenta i u toku korišćenja/trajanja plasmana Banke.

Rizik zemlje se procenjuje prilikom razmatranja limita za svaku pojedinačnu zemlju kroz sagledavanje raspoloživih podataka o zemlji (uključujući reiting zemlje), a koji mogu ukazati na povećan rizik zemlje.

Ublažavanje rizika zemlje se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikovanja, merenja i procene rizika zemlje;
- izračunavanjem i praćenjem promena stanja potraživanja Banke od lica čija država porekla nije Republika Srbija;
- praćenjem usklađenosti sa uspostavljenim limitima.

Interni izveštavanje o riziku zemlje uključuje pregled izloženosti riziku zemlje, po svakoj zemlji pojedinačno.

2.3. Način organizovanja procesa upravljanja rizicima

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja, i uspostavila je odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija upravljanja rizicima i podrške. Ova organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

- Organi Banke: Skupština, Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja (Odbor za reviziju), Izvršni odbor, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbori Banke, Komitet za rizike i Komiteti za praćenje klijenata;
- Organizacione jedinice Banke: Sektor kontrole rizika, Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP, Služba monitoringa i podrške, Sektor naplate problematičnih plasmana, Služba preventivne naplate, Sektor sredstava i upravljanja bilansom, Služba unutrašnje revizije i Sektor kontrole usklađenosti poslovanja, Sektor za poslovanje sa privredom, Sektor za poslovanje sa javnim sektorom, Sektor poslova sa stanovništvom i MSP i Filijale Banke sa svojim organizacionim jedinicama.

Skupština Banke usvaja Poslovnu politiku i strategiju Banke, usvaja godišnji račun Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva Banke.

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politika upravljanja rizicima i Strategije i Plana upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Strategije i politika za upravljanje rizicima i Strategije i Plana upravljanja kapitalom, usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikacije, merenja, ublažavanja, praćenja i kontrole, kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke, redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojenih politika i procedura za upravljanja rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga strategije i politika Banke vezano za upravljanje rizicima i sistem unutrašnjih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za reviziju je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i posebno, rizikom likvidnosti.

Komitet za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, tržišnim rizicima, kamatnom riziku, operativnom riziku, riziku ulaganja i ostalim rizicima i predlaže mere za upravljanje tim rizicima Izvršnom odboru Banke.

Komiteti za praćenje klijenata su odgovorni za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je potencijalno moguće uvećanje kreditnog rizika. Uloga ovih Komiteta je da razmatra potencijalno problematične klijente i plasmane, kao i da preduzme određene aktivnosti kako bi unapredio status ovih plasmana/klijenata. Ovi Komiteti su takođe zaduženi za praćenje statusa ranije predloženih mera i odluka ovog Komiteta.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima/plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku, analiziraju kreditni portfolio, a takođe predlažu mere za upravljanje tim rizicima Izvršnom odboru Banke. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor Izvršnog odbora;
- Kreditni odbor za privredu i javni sektor;
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP i
- Kreditni odbori Filijala s tim da se Odlukom Upravnog odbora ovlašćuje Izvršni odbor da on imenuje članove ovih Kreditnih odbora.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (*Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom stanovništva i MSP*) vrše identifikaciju, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća.

Služba monitoringa i podrške vrši tekuću kontrolu i monitoring potraživanja od neproblematičnih klijenata u segmentu privrede, javnog sektora i finansijskih institucija, kao i kontrolu: kolaterala i uslova posle isplate kredita, važnosti polisa osiguranja, važnosti procena vrednosti hipotekovanih nekretnina, valjanosti podataka vezanih za sredstva obezbeđenja i dr.

Sektor naplate problematičnih plasmana upravlja portfoliom problematičnih plasmana klijenata u segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora i preduzima mere prinudne naplate problematičnih potraživanja Banke.

Služba preventivne naplate upravlja portfoliom problematičnih plasmana u segmentu poslovanja sa fizičkim licima, registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima, preuzetnicima i malim i srednjim preduzećima. Ova Služba dodatno sprovodi analize i identifikovanje potencijalne strategije naplate potraživanja od fizičkih lica, registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, preuzetnika i malih i srednjih preduzeća.

Sektor kontrole rizika je organizacioni deo Banke koji je sastoji iz tri službe:

- Služba kontrole kreditnog rizika je zadužena za analizu, merenje, procenu, kontrolu i izveštavanje o kreditnom riziku. Dodatno, ova Služba je zadužena za upravljanje procesom interne procene adekvatnosti kapitala a vezano za kreditni rizik, kao i ostalim rizicima u nadležnosti ove Službe;
- Služba kontrole tržišnih rizika i rizika likvidnosti je zadužena za analizu, merenje, procenu, kontrolu i izveštavanje o tržišnim rizicima, kamatnom riziku i riziku likvidnosti. Dodatno, ova Služba je zadužena za upravljanje procesom interne procene adekvatnosti kapitala, a vezano za tržišne rizike, kamatni rizik i rizik likvidnosti;

- Služba kontrole operativnih rizika zadužena je za analizu, merenje, procenu, kontrolu i izveštavanje o operativnim rizicima. Dodatno, ova Služba je zadužena za upravljanje procesom interne procene adekvatnosti kapitala, a vezano za operativne rizike.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnim rizikom i deviznim rizikom.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja dužan je da najmanje jednom godišnje identificuje i proceni rizik usklađenosti poslovanja Banke kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.

3. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapital Banke

3.1. Podaci o kapitalnoj poziciji Banke sa stanjem na dan 31.12.2014. godine (PI-KAP)

U '000 RSD

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos
I	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	29,165,063
1.	OSNOVNI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	48,776,889
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	17,264,816
1.2.	Emisiona premija	7,157,924
1.3.	Rezerve iz dobiti	24,354,149
1.4.	Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-
1.5.	Dobit iz tekuće godine	-
1.6.	Manjinska učešća u podređenim društvima	-
1.7.	Ostale pozitivne konsolidovane rezerve	-
2.	ODBITNE STAVKE OD OSNOVNOG KAPITALA	19,597,175
2.1.	Gubici iz prethodnih godina	336,262
2.2.	Gubitak tekuće godine	-
2.3.	Nematerijalna ulaganja	194,488
2.4.	Stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	-
2.5.	Iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	17,218
2.6.	Regulatorna usklađivanja vrednosti:	19,049,207
2.6.1.	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	11,092
2.6.2.	Ostale neto negativne revalorizacione rezerve	-
2.6.3.	Dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke	-
2.6.4.	Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	19,038,115
2.7.	Ostale negativne konsolidovane rezerve	-
II	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	2,846,668
1.	DOPUNSKI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	2,861,318

1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih preferencijalnih kumulativnih akcija	2,497,731
1.2.	Emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija	-
1.3.	Deo revalorizacionih rezervi banke	363,587
1.4.	Hibridni instrumenti	-
1.5.	Subordinirane obaveze	-
1.6.	Višak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebnih rezervi iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	-
2.	ODBITNE STAVKE OD DOPUNSKOG KAPITALA	-
2.1.	Stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije	-
2.2.	Potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom	-
2.3.	Iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu	-
2.4.	Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital	-
III	UKUPAN KAPITAL	32,011,731
1.	UKUPAN KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	32,041,032
2.	ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	29,301
	Od čega umanjenje osnovnog kapitala	14,651
	Od čega umanjenje dopunskog kapitala	14,650
2.1.	Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica	29,080
2.2.	Ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica	-
2.3.	Ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbiru osnovnog i dopunskog kapitala banke za koju se obračunava kapital	-
2.4.	Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru	221
2.5.	Manjak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	-
2.6.	Iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka kada druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od četiri radna dana	-
2.7.	Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim s bankom ili prema zaposlenima u banci koje je banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih sa drugim licima	-
IV	NAPOMENE	
	Pozitivan/negativan iznos razlike između ukupne ispravke vrednosti bilansne aktive, rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama i potrebne rezerve iz dobiti s jedne strane i iznosa ukupnih očekivanih gubitaka prema IRB pristupu s druge strane	-
	Iznos ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti banke	-
	<i>Od čega na grupnoj osnovi</i>	-
	<i>Od čega na pojedinačnoj osnovi</i>	-
	Iznos očekivanog gubitka prema IRB pristupu	-
	Bruto iznos subordiniranih obaveza	-

3.2. Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Banke (PI-FIKAP)

Redni broj	Karakteristike instrumenta	Opis	Opis	Opis
1.	Emitent	AIK BANKA AD NIŠ	AIK BANKA AD NIŠ	AIK BANKA AD NIŠ
2.	Tretman u skladu s propisima			
2.1.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala	Instrument osnovnog kapitala
2.2.	Individualni/grupni/individualni i grupni nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe			
2.3.	Tip instrumenta	Obične akcije	Kumulativne preferencijalne akcije	Nekumulativne preferencijalne akcije
3.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	17,186,936 osnovni kapital	2,497,731 dopunski kapital	77,879 osnovni kapital
4.	Nominalna vrednost instrumenta	1,900	1,900	1,900
5.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Akcijski kapital	Akcijski kapital
6.	Inicijalni datum izdavanja instrumenta	27/06/1995	07/05/1998	06/02/1997
7.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
7.1.	Originalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
8.	Da li postoji pravo prevremenog otkupa (calloption) na strani emitenta	NE	NE	NE
8.1.	Prvi datum aktiviranja prava prevremenog otkupa			
8.2.	Naknadni datumi aktiviranja prava prevremenog otkupa (ako je primenljivo)			
9.	Kuponi/dividende			
9.1.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljiva (u skladu sa Odlukom skupštine akcionara)	Fiksna (6% na nominalu)	Fiksna (6% na nominalu)
9.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona * Napomena: Isplata dividende se može vršiti uz	Potpuno diskreciono pravo	Delimično diskreciono pravo	Potpuno diskreciono pravo

	ograničenja iz Zakona o bankama i Zakona o privrednim društvima, a po donošenju Odluke Skupštine akcionara Banke			
9.3.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	DA	NE	NE
9.4.	Mogućnost povećanja prinosa (stepup)	DA	NE	NE
9.5.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativni	Kumulativni	Nekumulativni
10.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan (Opcija konvertibilnosti u obične akcije istekla 31.03.1998)
10.1.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije			
10.2.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti konvertibilan			
10.3.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije			
10.4.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija			
10.5.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje			
10.6.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje			
11.	Mogućnost otpisa	NE	NE	NE
11.1.	Ako postoji mogućnost otpisa, uslovi pod kojima može doći do otpisa			
11.2.	Ako postoji mogućnost otpisa, delimičan otpis ili otpis u celosti			
11.3.	Ako postoji mogućnost otpisa, privremen ili trajan otpis			
11.4.	Ako je otpis privremen, uslovi ponovnog priznavanja			
12.	Tip instrumenta koji će se pri likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Nekumulativne preferencijalne akcije	Drugo (instrumenti duga)	Kumulativne preferencijalne akcije

3.3. Podaci o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama iz obrasca PI-KAP (PI-UPK).

1. Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja

U '000 RSD

Oznaka pozic.	Naziv pozicije	Bilans stanja	Ref
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	27,320,656	
A.II	Založena finansijska sredstva	2,409,154	
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju	-	
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	41,668,406	
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	510,331	
A.VII	Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	12,399,507	
A.VIII	Krediti i potraživanja od komitenata	74,738,626	
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	
A.XII	Investicije u zavisna društva	-	
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	194,488	i
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	956,288	
A.XV	Investicione nekretnine	9,905,590	
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	498,938	
A.XVII	Odložena poreska sredstva	81,695	
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	56,279	
A.XIX	Ostala sredstva	2,561,312	
	Od čega direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica	29,080	h
	Od čega iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru	221	c
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u konsolidovanom bilansu stanja)	173,301,270	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju	-	
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	6,700,390	
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	111,848,977	
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	

PO.VII	Izdate sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva	-	
PO.VIII	Subordinirane obaveze	-	
PO.IX	Rezervisanja	722,532	
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	-	
PO.XII	Odložene poreske obaveze	-	
PO.XIII	Ostale obaveze	877,168	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u konsolidovanom bilansu stanja)	120,149,067	
	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	26,920,470	
	Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	17,264,816	a
	Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	7,157,924	b
	Od čega nominalna vrednost preferencijalnih kumulativnih akcija	2,497,731	nj
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	
PO.XVII	Dobitak	1,818,028	
PO.XVIII	Gubitak	336,262	
	Od čega gubici iz prethodnih godina	336,262	ž
PO.XIX	Rezerve	24,749,967	
	Od čega rezerve iz dobiti koje predstavljaju element osnovnog kapitala	24,354,149	v
	Od čega pozitivne revalorizacione rezerve nastale po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koja se, u skladu s MSFI/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi	363,587	p
	Od čega nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	11,092	l
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	-	
PO.XXII	UKUPNO KAPITAL (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0	53,152,203	
PO.XXIII	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) < 0		
PO.XXIV	UKUPNO PASIVA (rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz konsolidovanog bilansa stanja: 0414 + 0422 - 0423)	173,301,270	
V.P.	VANBILANSNE POZICIJE		
V.P.A.	Vanbilansna aktiva	130,645,910	
	Od čega iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	17,218	k
V.P.P.	Vanbilansna pasiva	130,645,910	

2. Povezivanje pozicija u raščlanjenom bilansu stanja i pozicija u obrascu PI-KAP

Redni broj	Naziv pozicije	Iznos	U '000 RSD Izvor podataka u skladu sa Ref. iz 2.koraka
I	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	29,165,063	
1	OSNOVNI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	48,776,889	
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	17,264,816	a
1.2.	Emisiona premija	7,157,924	b
1.3.	Rezerve iz dobiti	24,354,149	v
1.4.	Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	
1.5.	Dobit iz tekuće godine	-	
1.6.	Manjinska učešća u podređenim društvima	-	
1.7.	Ostale pozitivne konsolidovane rezerve	-	
2	ODBITNE STAVKE OD OSNOVNOG KAPITALA	19,597,175	
2.1.	Gubici iz prethodnih godina	336,262	ž
2.2.	Gubitak tekuće godine	-	
2.3.	Nematerijalna ulaganja	194,488	i
2.4.	Stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	-	
2.5.	Iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	17,218	k
2.6.	Regulatorna usklađivanja vrednosti:	19,049,207	
2.6.1.	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	11,092	l
2.6.2.	Ostale neto negativne revalorizacione rezerve	-	
2.6.3.	Dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog reitinga banke	-	
2.6.4.	Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	19,038,115	
2.7.	Ostale negativne konsolidovane rezerve	-	
II	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	2,846,668	
1	DOPUNSKI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	2,861,318	
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih preferencijalnih kumulativnih akcija	2,497,731	nj
1.2.	Emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija	-	
1.3.	Deo revalorizacionih rezervi banke	363,587	p
1.4.	Hibridni instrumenti	-	
1.5.	Subordinirane obaveze	-	
1.6.	Višak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebnih rezervi iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	-	
2	ODBITNE STAVKE OD DOPUNSKOG KAPITALA	-	
2.1.	Stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije	-	
2.2.	Potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom	-	
2.3.	Iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu	-	
2.4.	Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital	-	
III	UKUPAN KAPITAL	32,011,731	
1	UKUPAN KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	32,041,032	
2	ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	29,301	
	Od čega umanjenje osnovnog kapitala	14,651	

	Od čega umanjenje dopunskog kapitala	14,650	
2.1.	Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno tih lica	29,080	h
2.2.	Ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica	-	
2.3.	Ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbira osnovnog i dopunskog kapitala banke za koju se obračunava kapital	-	
2.4.	Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru	221	c
2.5.	Manjak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	-	
2.6.	Iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka kada druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od četiri radna dana	-	
2.7.	Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim s bankom ili prema zaposlenima u banci koje je banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih s drugim licima	-	
IV	NAPOMENE	-	
	Positivan/negativan iznos razlike između ukupne ispravke vrednosti bilansne aktive, rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama i potrebne rezerve iz dobiti s jedne strane i iznosa ukupnih očekivanih gubitaka prema IRB pristupu s druge strane	-	
	Iznos ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti banke	-	
	Od čega na grupnoj osnovi	-	
	Od čega na pojedinačnoj osnovi	-	
	Iznos očekivanog gubitka prema IRB pristupu	-	
	Bruto iznos subordiniranih obaveza	-	

4. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na adekvatnost kapitala Banke

4.1. Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala (Pl-AKB)

Redni broj	Naziv	Iznos	Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom	U '000 RSD
		1	2	3	
I	KAPITAL	32,011,731			
1.	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	29,165,063			
2.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	2,846,668			
II	KAPITALNI ZAHTEVI	10,536,479			
1.	Kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka	9,119,536	9,119,536		-
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	75,996,132			

1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	1,822,525
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	-
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	12,127,317
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	38,447,353
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	10,827,853
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.1.10.	Dospela nenaplaćena potraživanja	686,565
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	-
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-
1.1.14.	Ostale izloženosti	12,084,519
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.1.	Izloženosti prema fizičkim licima koje su obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.2.4.2.	Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.3.	Ostale izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-

2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA			
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	76,952	76,952	-
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa			
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti			
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti			
3.1.3.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	76,952	76,952	-
3.1.4.	Kapitalni zahtev za robni rizik			
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela			
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1,339,991	1,339,991	-
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1,339,991	1,339,991	-
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog pristupa			
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa			
5	POKRIVENOST KAPITALNIH ZAHTEVA	10,536,479	10,536,479	-
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	36.46%		

5. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala Banke

Banka je uspostavila proces interne procene adekvatnosti kapitala (u daljem tekstu: ICAAP) u skladu sa Strategijom i planom upravljanja kapitalom i Strategijom za upravljanje rizicima, odnosno u skladu sa svojim rizičnim profilom.

Strategija i Plan upravljanja kapitalom definišu:

- strateške ciljeve i period za njihovo ostvarenje;
- način organizacije procesa upravljanja internim kapitalom;
- procedure planiranja adekvatnog nivoa internog kapitala;
- proces i načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) kao i
- Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala u Banci sprovodi se u skladu sa:

- Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima;
- aktima koje utvrđuje Upravni odbor Banke (Strategija upravljanja rizicima, Strategija i plan upravljanja kapitalom);

- aktima koje utvrđuje Izvršni odbor Banke (Metodologija za procenu internih kapitalnih zahteva, Procedura za sprovođenje internog procesa interne procene adekvatnosti kapitala, kao i Metodologije za stres testiranja pojedinačnih vrsta rizika).

Cilj ICAAP-a je procena internih kapitalnih zahteva za pojedinačne vrste rizika kao i ukupnih kapitalnih zahteva odnosno ukupnog potrebnog internog kapitala potrebnog za pokriće svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Planiranjem raspoloživog internog kapitala Banka osigurava i održavanje nivoa kapitala koji može da podrži dalji rast plasmana, da uposli buduće izvore sredstava, da osigura kontinuitet u sprovođenju politike poslovanja. Planiranje regulatornog i internog kapitala sprovodi se za period od tri godine.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala je formalizovan i dokumentovan proces, koji ispunjava sledeće kriterijume:

- zasnovan je na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika;
- pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- obezbeđuje adekvatan nivo raspoloživog internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Banke;
- uključen je na adekvatan način u sistem upravljanja i donošenja odluka u Banci;
- predmet je redovne analize, praćenja i provere od strane Upravnog i Izvršnog odbora Banke.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala obuhvata sledeće faze:

- utvrđivanje materijalno značajnih rizika;
- izračunavanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
- utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva.

Banka je u okviru Metodologije za internu procenu kapitalnih zahteva definisala jedan ili više metoda koje koristi za potrebe obračuna internih kapitalnih zahteva za svaki od identifikovanih rizika i to:

- Kreditni rizik - Standardizovani pristup uz primenu stres testa;
- Rizik koncentracije - Interni model zasnovan na Herfindahl-Hirschman Indeksu (HHI) uz primenu stres testa;
- Kreditno-devizni rizik - Interni model uz primenu stres testa;
- Tržišni rizici (devizni rizik) - Standardizovani pristup uz primenu stres testa;
- Operativni rizik - Pristup osnovnog indikatora uz primenu stres testa;
- Rizik likvidnosti - Gap likvidnosti uz primenu kritičnog stres scenarija;
- Rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi - Metod modifikovanog trajanja uz primenu standardnog šoka od 200 BP;
- Ostali rizici - Banka izdvaja 5% regulatorno obračunatih kapitalnih zahteva za ostale rizike.

6. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti Banke rizicima i pristupe za merenje odnosno procenu rizika

6.1. Kreditni rizik

6.1.1. Obezvređenje bilansne aktive i utvrđivanje verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama - definicije pojmove

Banka procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrši na osnovu interne Metodologije za obračun ispravke vrednosti bilansnih izloženosti i vanbilansnih stavki.

Metodologijom se definišu sledeći pojmovi:

Materijalno značajan iznos potraživanja je iznos veći od 1% pojedinačnog potraživanja Banke od dužnika, ali ne manji od 1.000 dinara za dužnika koji je fizičko lice, odnosno ne manji od 10.000 dinara za dužnika koji je pravno lice.

Dospelim nenanplaćenim protraživanjima (default status) se smatraju plasmani fizičkom ili pravnom licu iznad praga materijalnosti, ukoliko je od datuma dospeća prošlo više od 90 dana. Takođe, izuzetno od napred navedenog značenja ovog pojma, pri proceni obezvredjenja potraživanja ne uzima se u obzir broj dana kašnjenja u izmirivanju obaveza po potraživanjima koja predstavljaju sumnjiva i sporna potraživanja.

Pojedinačno značajna potraživanja su potraživanja od dužnika čija bruto izloženost prelazi iznos od 6 miliona RSD.

6.1.2. Opis pristupa i metoda koji se koriste za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama

Banka procenu obezvredjenja potraživanja, odnosno obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama vrši na pojedinačnoj i na grupnoj osnovi.

Procena obezvredjenja potraživanja na pojedinačnoj osnovi sprovodi se za dužnike čija je izloženost pojedinačno značajna i koji su:

1. u *default statusu*;
2. u stečaju, predstečaju ili su pretrpeli neku drugu finansijsku reorganizaciju;
3. u postupku brisanja iz APR-a, obrisani su iz Registra privrednih subjekata kod APR-a, u postupku je likvidacija dužnika, ili su u statusu: likvidiran, bez unetog statusa u APR-u;
4. u ozbiljnim finansijskim teškoćama uz istovremeno evidentiranu blokadu računa i/ili docnju u izmirivanju obaveza prema Banci dužu od 60 dana;
5. u Agenciji za privredne registre evidentirani kao privredni subjekti u restrukturiranju ili kojima je Banka odobrila restrukturiranje.

Dužnici koji se nalaze u prve tri grupe klijenata automatski ulaze u individualno sagledavane dužnike. Klijenti iz grupe navedenih u tačkama 4 i 5 na predlog i uz adekvatno obrazloženje od strane Službe kontrole kreditnog rizika mogu biti pojedinačno sagledavani.

Dodatno, na pojedinačnoj osnovi se sagledavaju sva potraživanja od banaka kao i potraživanja obezbeđena garancijom Republike Srbije.

Pojedinačna procena obezvredjenja plasmana je zasnovana na proceni očekivanog vremena naplate tj. projekciji očekivanih novčanih tokova od naplate potraživanja. Ova procena obezvredjenja je zasnovana na diskontovanju budućih novčanih tokova tj. na svođenju projektovanih priliva na sadašnju vrednost.

Prilikom procene očekivanih novčanih tokova od prodaje kolateralu, Banka procenjuje očekivano vreme naplate kao i procenat realizacije uzetih kolateralu. Očekivano vreme naplate kao i procenat realizacije zavisi od vrste sredstava obezbeđenja (vrste nepokretnosti), od hipotekarnog reda upisanog u zvaničnim zemljišnim knjigama, od lokacije na kojoj se ista nalazi, od tržišta, trenutne ekonomske snage, zainteresovanosti potencijalnih kupaca i dr.

Nivo obezvredjenja plasmana utvrđuje se kao razlika nominalne vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova.

Banka procenu obezvredjenja bilansnih potraživanja i procenu verovatnog gubitka po vanbilansnim stawkama na grupnoj osnovi vrši za:

- dužnike koji nisu u *default statusu*;
- potraživanja za koja se pri proceni na pojedinačnoj osnovi utvrdi da ne postoji objektivan dokaz o obezvredjenju;

- dužnike u *default* statusu čije obaveze prema Banci nisu pojedinačno značajne.

U cilju grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu u segmente na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika.

Grupna procena obezvređenja performing potraživanja bazira se na određivanju verovatnoće nastanka default statusa (PD) i procene gubitka u slučaju default-a (LGD).

Grupna procena obezvređenja non-performing portfolija je bazirana na procenjenom gubitku u slučaju default-a, jer je default već nastao.

Verovatnoća nastanka default statusa u periodu identifikacije gubitka procenjuje se korišćenjem tranzicionih matrica. Ove matrice pokazuju tranzicije komitenata iz različitih grupa performing portfolija u default status u periodu između dva datuma.

Gubitak u slučaju default-a (LGD), predstavlja iznos plasmana koji nisu nadoknađeni, odnosno iznos plasmana koji se ne vrate u redovan status i plasmana koji se ne nadoknade primenom procedura naplate potraživanja.

Iznos verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki jednak je sadašnjoj vrednosti očekivanih nenadoknadivih budućih novčanih odliva po tim stavkama. Pri proceni verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na grupnoj osnovi Banka koristi procente ispravke vrednosti obračunate za bilansne izloženosti dužnika na grupnoj osnovi uz primenu odgovarajućih faktora kreditne konverzije.

6.1.3. Ukupan iznos izloženosti Banke

U sledećoj tabeli prikazujemo iznos bruto izloženosti nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika, uključujući bruto izloženosti na dan 31.12.13. godine i na dan 31.12.14. godine kao i iznos prosečnih izloženosti u tom periodu:

Klase izloženosti	Bruto izloženost na dan 31.12.13.	Bruto izloženost na dan 31.12.14.	Prosečna Bruto izloženost U '000 RSD
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	51,179,707	58,626,545	54,903,126
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	3,977,308	3,780,036	3,878,672
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	-	1,200,362	600,181
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-
Izloženosti prema bankama	6,620,738	14,807,877	10,714,308
Izloženosti prema privrednim društvima	136,354,760	140,283,779	138,319,270
Izloženosti prema fizičkim licima	33,975,279	34,646,915	34,311,097
Izloženosti obezbed. hip. na nepokretnostima	-	-	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	33,936,810	35,576,921	34,756,866
Visokorizične izloženosti	-	-	-
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-	-	-
Ostale izloženosti	23,403,493	32,146,430	27,774,962
Ukupno:	289,448,095	321,068,865	305,258,482

6.1.4. Geografska raspodela izloženosti

U narednoj tabeli prikazujemo geografsku raspodelu svih izloženosti prema materijalno značajnim oblastima, po klasama izloženosti:

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2014.					Ukupno (Σ)
	Republika Srbija	Evropska unija	SAD	Egipat	Ostalo	
Država i centr. banke	58,626,545	-	-	-	-	58,626,545
Lokalna samouprava	3,780,036	-	-	-	-	3,780,036
Javna administrativna tela	1,200,362	-	-	-	-	1,200,362
Banke	2,618,527	7,240,467	4,707,178	212,254	29,451	14,807,877
Privredna društva	140,169,297	106,541	7,759	-	182	140,283,779
Fizička lica	34,602,447	171	111	-	44,186	34,646,915
Dospelo nenaplaćeno	35,568,167	-	849	-	7,905	35,576,921
Ostalo	32,146,430	-	-	-	-	32,146,430
Ukupno (Σ)	308,711,811	7,347,179	4,715,897	212,254	81,724	321,068,865
Učešće :	96.15%	2.29%	1.47%	0.07%	0.03%	100%

S obzirom da je najveći iznos izloženosti skoncentrisan na teritoriji Republike Srbije u nastavku dajemo pregled izloženosti po klasama izloženosti i to po regionima unutar Republike Srbije:

Klase izloženosti	Beograd	Centralna Srbija	Kosovo	Vojvodina	Ukupno (Σ)	U '000 RSD
Država i centr. banke	58,617,774	8,457	-	314	58,626,545	
Lokalna samouprava	2,816,796	629,566	-	333,674	3,780,036	
Javna administrativna tela	1,200,362	-	-	-	1,200,362	
Banke	2,561,410	35,099	27	21,991	2,618,527	
Privredna društva	81,539,224	30,593,176	19,051	28,017,847	140,169,298	
Fizička lica	8,673,813	17,546,919	68,329	8,313,386	34,602,447	
Dospelo nenaplaćeno	14,144,775	9,070,068	7,650	12,345,674	35,568,167	
Ostalo	3,374,238	28,677,855	-	94,337	32,146,430	
Ukupno (Σ)	172,928,392	86,561,140	95,057	49,127,223	308,711,811	
Učešće :	56.02%	28.04%	0.03%	15.91%	100.00%	

6.1.5. Raspodela izloženosti Banke prema sektorima

U '000 RSD

Sektori/Klase izloženosti		Država i CB	Lokalna samoup.	Javna adminis. tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Dospelo nenaplaćeno	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	-	90,765,801	4,719,743	14,164,812	1,770,668	111,421,024	35%
	Obezvređenje	-	-	-	-	557,037	25,287	6,913,562	-	7,495,886	28%
Javni sektor	Potraživanje	44,585,732	3,780,036	1,200,362	-	-	-	175,096	405,046	50,146,272	16%
	Obezvređenje	7	44,035	19,264	-	-	-	78,796	3,409	145,511	1%
Sektor fin. i osiguranja	Potraživanje	14,040,813	-	-	203,938	39,973	617	1,009	28,598,996	42,885,346	13%
	Obezvređenje	-	-	-	1,667	43	72	1,009	1,097,292	1,100,083	4%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	-	36,851,758	-	5,215,689	-	42,067,447	13%
	Obezvređenje	-	-	-	-	725,442	-	4,644,301	-	5,369,743	20%
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	-	2,414,588	12,024,567	514,802	13,809,823	1,371,720	30,135,500	9%
	Obezvređenje	-	-	-	55,968	949	1,031	11,443,516	12,355	11,513,819	43%
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	-	27,825,759	1,968,550	-	29,794,309	9%
	Obezvređenje	-	-	-	-	-	52,301	1,108,202	-	1,160,503	4%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	12,189,351	114,482	44,307	854	-	12,348,994	4%
	Obezvređenje	-	-	-	-	904	13	851	-	1,768	0%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	391,136	764,533	109,449	-	1,265,118	0%
	Obezvređenje	-	-	-	-	1,152	9,470	70,770	-	81,392	0%
Privatna domaćinstava sa zaposlen. licima i reg. polj.proizvod	Potraživanje	-	-	-	-	96,062	777,154	131,639	-	1,004,855	0%
	Obezvređenje	-	-	-	-	1,198	6,637	116,780	-	124,615	0%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	58,626,545	3,780,036	1,200,362	14,807,877	140,283,779	34,646,915	35,576,921	32,146,430	321,068,865	100%
	Obezvređenje	7	44,035	19,264	57,635	1,286,725	94,811	24,377,787	1,113,056	26,993,320	100%

U nastavku dajemo pregled raspodele izloženosti po klasama izloženosti i sektorima i to za izloženosti za koje je izvršena ispravka vrednosti:

U '000 RSD

Sektori/Klase izloženosti		Država i CB	Lokalna samoupr.	Javna administ. tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Dospelo nenaplaćeno	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	-	31,564,430	2,227,755	14,164,762	-	47,956,947	45%
	Obezvređenje	-	-	-	-	557,037	25,288	6,913,562	-	7,495,887	28%
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	-	15,575,184	-	5,215,689	-	20,790,873	20%
	Obezvređenje	-	-	-	-	725,442	-	4,644,301	-	5,369,743	20%
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	-	12,470,057	1,871,262	-	14,341,319	14%
	Obezvređenje	-	-	-	-	-	52,301	1,108,201	-	1,160,502	4%
Sektor dr. komitenata	Potraživanje	-	-	-	55,968	990	1,200	13,505,283	482,367	14,045,808	13%
	Obezvređenje	-	-	-	55,968	949	1,031	11,443,516	12,355	11,513,819	43%
Javni sektor	Potraživanje	8	3,702,102	1,200,340	-	-	-	80,142	396,674	5,379,266	5%
	Obezvređenje	7	44,035	19,264	-	-	-	78,796	3,409	145,511	1%
Sektor fin. i osiguranja	Potraživanje	-	-	-	1,773	4,841	616	1,009	2,170,868	2,179,107	2%
	Obezvređenje	-	-	-	1,667	43	72	1,009	1,097,292	1,100,083	4%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	153,117	404,808	107,935	-	665,860	1%
	Obezvređenje	-	-	-	-	1,152	9,470	70,770	-	81,392	0%
Privatna domaćin. sa zaposlenim licima i reg. poljopropoziv	Potraživanje	-	-	-	-	78,265	332,484	131,507	-	542,256	1%
	Obezvređenje	-	-	-	-	1,198	6,636	116,780	-	124,614	0%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	27	104,948	8,221	854	-	114,050	0%
	Obezvređenje	-	-	-	-	904	13	851	-	1,768	0%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	8	3,702,102	1,200,340	57,768	47,481,775	15,445,141	35,078,443	3,049,909	106,015,486	100%
	Obezvređenje	7	44,035	19,264	57,635	1,286,725	94,811	24,377,787	1,113,056	26,993,320	100%

6.1.6. Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću

U '000 RSD

Klase izloženosti	Preostala ročnost (neto izloženost)					Ukupno (Σ)
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseci	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	
Država i CB	17,779,181	4,947,588	3,749,533	8,277,244	23,872,992	58,626,538
Lokalna Samouprava	12	-	3,346	31,994	3,695,334	3,730,687
Javna adminis.tela	-	-	-	-	-	-
Banke	14,412,487	-	-	-	224,935	14,637,422
Privredna društva	44,986,371	8,089,476	10,719,531	16,851,926	54,286,547	134,933,851
Fizička lica	2,949,598	573,524	900,125	2,110,315	27,339,668	33,873,230
Dospelo nenačaćeno	425,427	2,359	2,068	24,091	297,682	751,626
Ostalo	15,772,858	1,003	45,192	141,191	12,523,841	28,484,085
Ukupno (Σ)	96,325,934	13,613,950	15,419,795	27,436,762	122,240,998	275,037,438

6.1.7. Promene na ispravkama vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama

U '000 RSD

Elementi	Početno stanje na 01.01.14.	Povećanje u periodu	Smanjenje u periodu	Direktni otpis u periodu	Ostala prilagođ. u periodu (kursnerazlike)	Obračunato krajnje stanje na 31.12.14.
Iznos obezvređenja bilanske aktive	21,923,230	8,686,628	-5,556,961	-105,513	301,998	25,249,382
Iznos verovatnog gubitka po vanbil.stavkama	671,787	784,202	-808,702	-	-	647,287
UKUPNO:	22,595,017	9,470,830	-6,365,663	-105,513	301,998	25,896,669

6.1.8. Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije (po Odluci NBS o klasifikaciji)

Raspodelu izloženosti prema kategorijama klasifikacije kao i iznose obračunate i potrebne rezerve dajemo u nastavku:

U '000 RSD

Kategorija klasifikacije	Bruto potraživanje	Rezerva za procenjene gubitke	Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stawkama
A	47,136,801	-	-
B	20,757,554	374,607	223,462
V	22,601,215	3,045,789	2,810,486
G	6,417,279	1,729,672	1,406,881
D	40,923,327	39,451,195	14,597,287
N (ne klasificuje se)	183,232,689	-	-
Ukupno:	321,068,865	44,601,263	19,038,116

6.1.9. Kreditni rejtingi

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Banke, Banka je internim aktima definisala upotrebu eksternih rejtinga za potrebe izračunavanja kapitalnih zahteva za kreditni rizik. Za ove potrebe, Banka koristi kreditne procene agencija za kreditiranje izvoza (Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj - OECD) za određivanje kreditnog kvaliteta izloženosti prema državama i centralnim bankama.

Banka kvartalno proverava objavljene rejtinge i u skladu sa tim primenjuje odgovarajuće izmene.

Za određivanje kvaliteta ostalih izloženosti raspoređenih u klase izloženosti, primenjuju se propisani ponderi kreditnog rizika koji se dodeljuju kada za tu izloženost ne postoji kreditni rejting izabrane agencije za rejting, odnosno Banka koristi kreditne rejtinge agencije za kreditiranje izvoza koja je potpisnica Sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD).

Primenjeni ponderi kreditnog rizika u zavisnosti od kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza su prikazani u sledećoj tabeli:

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kred. rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

U narednoj tabeli dajemo prikaz iznosa izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite za klasu izloženosti prema banaka s obzirom da, kao što smo prethodno istakli, AIK Banka koristi kreditnu procenu država koje su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza, a koje se u konačnom odražavaju na pondere kreditnog rizika banaka:

U '000 RSD						
Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	Država porekla banke	Bruto izloženost	Ispravke vrednosti, rezerv. i potrebna rezerva	Neto izloženost	Instr.mater. kred. zaštite (u obliku fin. imovine)	Neto izlož. posle primene kred. zaštite
Preferencijalni tretman	SRBIJA	2,618,527	86,788	2,531,739	-	2,531,739
Preferencijalni tretman ukupno		2,618,527	86,788	2,531,739	-	2,531,739
3	RUSIJA	23,364	-	23,364	-	23,364
Kategorija 3 ukupno		23,364	-	23,364	-	23,364
6	EGIPAT	212,254	-	212,254	-	212,254
6	CRNA GORA	6,086	-	6,086	-	6,086
6	OSTALO	3	-	3	-	3
Kategorija 6 ukupno		218,343	-	218,343	-	218,343
Država nije rejtingovana od strane OECD-a	NEMAČKA	4,823,285	83,666	4,739,619	-	4,739,619
	SAD	4,707,178	1	4,707,177	-	4,707,177
	FRANCUSKA	2,417,180	-	2,417,180	-	2,417,180
Bez rejtinga ukupno		11,947,643	83,667	11,863,976	-	11,863,976
Ukupno za klasu:		14,807,877	170,455	14,637,422	-	14,637,422

6.1.10. Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Banka može vršiti prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja tog rizika ako, radi smanjenja ovog rizika, koristi podobne instrumente kreditne zaštite i ako su ispunjeni uslovi za priznavanje kreditne zaštite, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Banka je u okviru Politike za upravljanje kreditnim rizikom i Procedure za upravljanje kreditnim rizikom detaljno definisala način primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Banka aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine primenom jednostavnog metoda, na način da obezbeđenom delu odnosne izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika sredstva obezbeđenja.

Banka primenjuje ponder kreditnog rizika 0% samo ako su izloženost i sredstvo obezbeđenja izraženi u istoj valuti, u protivnom primenjuje ponder kreditnog rizika 20%. I za jedan i za drugi slučaj važi ograničenje da mora postojati ročna usklađenost između instrumenata kreditne zaštite i odnosne izloženosti.

Banka primenjuje podobne instrumente nematerijalne kreditne zaštite u kojima je pružač kreditne zaštite isključivo država tj. Republika Srbija. U skladu sa prelaznim i završnim odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala banke, Banka može i svim izloženostima prema Republici Srbiji i Narodnoj banci Srbije dodeljivati ponder kreditnog rizika 0%, sve do 1. januara 2018. godine.

Banka aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja instrumenata nematerijalne kreditne zaštite na taj način što obezbeđenom delu odnosne izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika pružaoca zaštite koji je utvrđen u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke umesto pondera kreditnog rizika ove izloženosti utvrđenog, takođe u skladu sa pomenutom Odlukom.

Iznos primenjenih instrumenata kreditne zaštite na dan 31.12.2014. godine po klasama izloženosti iznosi:

Klase izloženosti	Bruto izloženost	Ispravke vrednosti, rezerv. i pot.rezerva	Neto izloženost	Instrumenti nemater. kreditne zaštite	Instr. mater. kreditne zaštite (u obliku fin.imovine)	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite	U '000 RSD
Država i centr. banke	58,626,545	7	58,626,538	-	-	-	61,172,686
Lokalna samouprava	3,780,036	49,349	3,730,687	-	-	-	3,730,687
Javna admin. tela	14,807,877	170,455	14,637,422	-	-	-	14,637,422
Banke	1,200,362	1,200,362	-	-	-	-	-
Privredna društva	140,283,779	5,349,928	134,933,851	2,546,148	6,605,941	125,781,762	
Fizička lica	34,646,915	773,685	33,873,230	-	849,282	33,023,947	
Dospelo nenaplaćeno	35,576,921	34,825,295	751,626	-	5,882	745,744	
Ostalo	32,146,430	3,662,346	28,484,085	-	13,287	35,945,190	
Ukupno:	321,068,865	46,031,427	275,037,438	2,546,148	7,474,392	275,037,438	

6.2.Rizik druge ugovorne strane (counterparty risk)

Rizik druge ugovorne strane jeste rizik od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Banka je dužna da izračunava aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za izloženosti riziku druge ugovorne strane po osnovu sledećih pozicija iz knjige trgovanja i bankarske knjige:

- finansijskih derivata;
- kreditnih derivata;
- repo i reverse repo transakcija;
- transakcija davanja ili uzimanja u zajam hartija od vrednosti ili robe;
- transakcija kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti;
- transakcija sa dugim rokom izmirenja.

Banka je ovoj vrsti rizika izložena po osnovu reverse repo transakcija kao i po osnovu finansijskih derivata.

Za potrebe obračuna izloženosti riziku druge ugovorne strane Banka koristi metod tekuće izloženosti i složeni metod.

Saglasno metodu tekuće izloženosti, iznos izloženosti izračunava se kao zbir:

- Tekuće izloženosti po osnovu ugovora čija je vrednost pozitivna, koja predstavlja tržišnu vrednost tog ugovora (za ugovore čija je vrednost negativna, tekuća izloženost jednaka je nuli) i
- Potencijalne izloženosti (RFE) u periodu preostalom do datuma dospeća ugovorne obaveze, koja se dobija kad se hipotetička vrednost glavnice svakog ugovora na dan izračunavanja pomnoži odgovarajućim faktorima konverzije propisanim u okviru Odluke o adekvatnosti kapitala.

Prema složenom metodu, iznos izloženosti na koji se primenjuju ponderi kreditnog rizika izražava se kao efektivna vrednost izloženosti. Efektivna vrednost odnosne izloženosti jednaka je iznosu razlike između prilagođenih vrednosti odnosne izloženosti i sredstava obezbeđenja, ako je taj iznos negativan jednak je 0.

Na dan 31.12.2014. godine, Banka nema izloženosti po osnovu rizika druge ugovorne strane.

6.3.Kamatni rizik

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, a koji se može ispoljiti u nekom od sledećih oblika:

- Rizik neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena - javlja se zbog različitih vremena dospeća (za fiksne kamatne stope) i različitih vremena promene kamatnih stopa (kod varijabilnih kamatnih stopa) za kamatno osetljive stavke aktive, pasive i vanbilansa Banke;
- Bazni rizik - javlja se zbog nesavršenosti tržišta, odnosno proizilazi iz razlika u periodičnosti, veličini ili smeru promena različitih referentnih kamatnih stopa za koje su vezane različite kategorije aktive, pasive i vanbilansnih stavki;
- Rizik opcije - javlja se iz ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (krediti s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.);
- Rizik krive prinosa - javlja se usled ročne neusklađenosti kod ponovnog formiranja cena i može izložiti Banku promenama oblika krive prinosa.

Banka koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analizu (Metod modifikovanog trajanja), Racio analizu, BPV (Basis Point Value) metodologiju i stres testiranje.

Za sprovođenje navedenih tehnika, Banka sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa raspoređuje u skladu sa ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) ili preostalim dospećem odnosne stavke (u slučaju fiksnih kamatnih stopa).

Gap predstavlja razliku između iznosa kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive koji se raspoređuju unutar definisanih vremenskih korpi i pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promene kamatnih stopa:

- kada je Gap pozitivan, Banka je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti;
- kada je GAP negativan, Banka je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim korpama se ponderišu „faktorima“ koji su dizajnirani tako da odražavaju osetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama (modifikovano trajanje) pri prepostavljenom standardnom šoku od 200 baznih poena paralelnog pomeranja referentne krive prinosa.

BPV metodologija predstavlja BPV (Basis Point Value) efekat koji promenu za 1 BP (bazni poen) kamatonosne krive po izabranoj valuti ima na netirane iznose aktivnih i pasivnih diskontovanih novčanih tokova raspoređenih po utvrđenim korpama. Izabrana kriva je Zero Yield Curve u slučaju stranih valuta, dok se za domaću valutu koristi BELIBOR. Za tenore kod kojih nije dostupan podatak o vrednosti krive prinosa, primenjuje se interpolacija kamatnih stopa.

Banka na mesečnom nivou sprovodi navedene tehnike za merenje kamatnog rizika sumarno za sve valute i pojedinačno za značajne valute Banke. Dobijeni podaci se koriste za sprovođenje stres testova na mesečnom nivou, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke.

6.4. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Bilansne i vanbilansne stavke koje nisu raspoređene u knjizi trgovanja, Banka raspoređuje u bankarsku knjigu. Vlasničke hartije koje AIK Banka vodi u bankarskoj knjizi odnose se na učešća u kapitalu (ulozi) AIK Banke u kapitalu drugih pravnih lica (u daljem tekstu - učešća u kapitalu). Priznavanje i vrednovanje učešća u kapitalu regulisano je Odlukom o računovodstvenim politikama Aik banke.

Učešća u kapitalu za koje postoji aktivno tržište i koja se kotiraju na njemu priznaju se po fer vrednosti, dok se ostala učešća u kapitalu priznaju po vrednosti po kojoj je izvršeno ulaganje.

Svođenje učešća u kapitalu na FER vrednost priznaje se u korist revalorizacionih rezervi (povećanje vrednosti), odnosno na teret revalorizacionih rezervi (smanjenje vrednosti) do visine prethodno formiranih revalorizacionih rezervi po ovom osnovu, a ostatak se priznaje kao nerealizovani gubitak. U knjigovodstvenoj evidenciji svođenje na tržišnu vrednost vrši se na kraju svakog tromesečja, a na osnovu podataka o prosečnim cenama sa berze na poslednji radni dan trgovanja u tromesečju.

Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja (ucešća u kapitalu) na 31.12.2014.godine daje se u narednoj tabeli:

U '000 RSD

Opis	Komada	Vrednost
UČEŠĆA KOJA SE KOTIRAJU NA BERZI		8.641
MARFIN BANKA AD BEOGRAD	231	16
KOMPANIJA POLITIKA AD BEOGRAD	120,607	7,478
AM SOSIG.BEOGRAD	700	175
ZVEZDA FILM AD NOVI SAD	1,199	972
OSTALA UČEŠĆA KOJA SE NE KOTIRAJU NA BERZI		42,220
OTP BANKA AD NOVI SAD	84	12,490
BETRATRANS DOO	0	57
DRUŠTVO ZA KONSALTING I MENADZMENT DOO BGD.	3	134
PREDUZEĆE AIK DOO NIS	0	418
REG. CENTAR ZA RAZVOJ MSP NIŠ	0	41
ŠKOAIK VRANJE	29,080	29,080
UKUPNO		50,861

* U tabeli su prikazane neto knjigovodstvene vrednosti

Sumarni prikaz ovih izloženosti na dan 31.12.2014.godine dajemo u nastavku:

U '000 RSD

Učešća koja se ne kotiraju na berzi	86,259
Učešća koja se kotiraju na berzi	8,641
Ukupno	94,900
Ispravka vrednosti	-44,039
Neto izloženost	50,861

Dobici i gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

U toku 2014. godine, nije bilo trgovanja učešćima u kapitalu. Učešća u kapitalu (vlasnička ulaganja) u ukupnoj aktivi učestvuju sa 0.030%, dok se učešća u kapitalu banke kreću od 0.0001% do 0.0908%. Izloženosti Banke po ovom osnovu, s obzirom na napred navedeno, nisu od značaja za Banku.